

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma

Niemenrannan ja Salonpään koulut

Johdanto

- ▶ ”Oulun sivistys- ja kulttuuripalveluiden toiminnassa yhteinen lähtökohta on lasten ja nuorten yhdenvertaisuus ja tasa-arvo. Tasavertaisuuden periaatteet ovat tärkeitä kaikkien lapsi- ja nuorisoryhmien toiminnassa. Jokaiselle kouluyhteisön jäsenelle tulee tarjota yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistua koulun toimintaan ja edistää elämäänsä. Oppiva yhteisö mahdollistaa osallisuuden ja aidot vaikutusmahdollisuudet. Yhdenvertaisuutta edistämällä voidaan ehkäistä syrjintää, lisätä ymmärrystä moninaisuutta kohtaan ja ennen kaikkea lisätä kaikkien kouluyhteisön jäsenten hyvinvointia.” (Oulun kaupungin opetussuunnitelma, luku 4)
- ▶ Yhdenvertaisuus-lain mukaan yhdenvertaisuudella tarkoitetaan sitä, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia riippumatta heidän sukupuolestaan, iästään, etnisestä tai kansallisesta alkuperästään, kansalaisuudestaan, kielestään, uskonnostaan ja vakaumuksestaan, mielipiteestään, vammastaan, terveydentilastaan, seksuaalisesta suuntautumisestaan tai muusta henkilöön liittyvästä syystä. Oikeudenmukaisessa yhteiskunnassa henkilöön liittyvät tekijät, kuten syntyperä tai ihonväri, eivät saisi vaikuttaa ihmisten mahdollisuuksiin päästä koulutukseen, saada työtä ja erilaisia palveluja - perusoikeudet kuuluvat kaikille.
- ▶ Tasa-arvo-lain tarkoituksena estää sukupuoleen perustuva syrjintä ja edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa sekä parantaa naisten asemaa. Lain tarkoituksena on myös estää sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuva syrjintä.

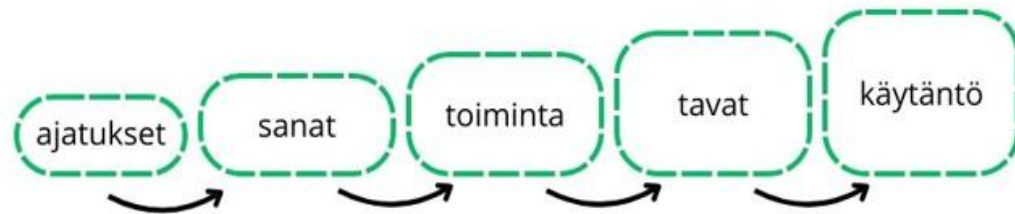
Lähtökohdat

- ▶ Pohjana kaksi lakia: tasa-arvolaki ja yhdenvertaisuuslaki.
 - ▶ Tasa-arvolain tarkoitus on naisten ja miesten välisen tasa-arvon parantaminen, sukupuoleen perustuvan syrjinnän estäminen ja naisten aseman parantaminen erityisesti työelämässä.
 - ▶ Yhdenvertaisuuslain tarkoitus on turvata yhdenvertainen kohtelu ja estää syrjintä.
- ▶ Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien teko on tullut pakolliseksi myös peruskouluissa vuonna 2016.

Tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja moninaisuuden arvostaminen arjessa

- ▶ Koulussamme on käytössä Oulun kaupungin turvallisemman tilan periaatteet.
- ▶ Niemenrannan ja Salonpään asuinalueella moninaisuus ei ole vahvasti esillä. Tämän vuoksi on erittäin tärkeää, että juuri meidän koululla annetaan oppilaille tietoa moninaisuudesta ja avataan monenlaisia näkökulmia asioihin.
- ▶ Jokaisella on oikeus olla oma itsensä ilman toisten tekemiä ennakkoletuksia.
- ▶ Oppilaat kohdataan ja kasvatetaan tasavertaisesti opetussuunnitelman ja koulun arvojen mukaisesti.
- ▶ Välitön reagointi epäkunnioittavaan kielenkäyttöön tai toimintaan.

Tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja moninaisuuden arvostaminen arjessa

- ▶ On tärkeää, että jokainen tiedostaa omaa ajatteluaan ja käyttäytymistään. Aikuiset ovat vastuussa siitä, että tasa-arvo ja yhdenvertaisuus toteutuu.
- ▶ Arjen sanojen käytössä tulee huomioida yhdenvertaisuus (esim. pelastaja - palomies, esihenkilö - esimies, henkilökunnan huone - opettajanhuone, vanhemmat/huoltajat - äiti ja isä, kumppani - tyttöystävä/poikaystävä, joulukirkko ja talviaskartelu - joulukirkko ja vaihtoehtoinen tilaisuus). Henkilökunta antaa oppilaille mallia neutraaleiden sanojen käyttämisestä.
- ▶ Toisten arvostava kohtaaminen arjessa (aikuiset-lapset, aikuiset-aikuiset)
- ▶ Päätökset ja hoidettavat tehtävät jaetaan ja tehdään tasapuolisesti.

Tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja moninaisuuden arvostaminen arjessa

- ▶ Moninaisuuden huomioiminen opetuksessa (esim. äitien- ja isänpäiväkorttien teossa erilaisten perheiden huomioiminen, kuvataidetoissa erilaisten ihonvärien tarjoaminen jne). Kaikki tilanteet ovat osa kasvatus- ja sivistystyötä ja hyviä opetushetkiä.
- ▶ Opetellaan tekemään yhteistyötä kaikkien kanssa. Jaetaan tarkoituksella erilaisiin ryhmiin ja työpareihin. Kerrotaan tavoitteet lapsille; miksi työskennellään eri kokoonpanoissa.

Toimenpiteet vuosittain

- ▶ Käytännön arjen kohtaamiset (oppilas-oppilas, oppilas-aikuinen ja aikuinen-aikuinen) ovat tärkein asia! Jokainen panostaa tähän!
- ▶ Vähintään joka kuukauden ensimmäinen uskonto- ja et-tunti käytetään seuraaviin aiheisiin; tunne- ja turvataidot, moninaisuus, ryhmäyttäminen jne. Tällöin ET-ryhmissä olevat oppilaat ovat oman kotiluokan tunneilla. ET-opettaja voi olla resurssiopettajana jossakin luokassa. (vastuu; luokanopettajat)
- ▶ Lisäksi jokaisella luokalla on mahdollista käyttää noin 1h/vko oman luokan yhteishenkeä ja arjen sujuvuutta parantaviin asioihin (ajankohtaiset asiat, päiväjärjestys, viikkovisa, palkintotunnit jne.)Tähän aika otetaan tasaisesti eri oppiaineiden tunneilta. (vastuu; luokanopettajat)

Toimenpiteet vuosittain

- ▶ Tunne- ja turvataitovastaava päivittää aiheeseen liittyviä materiaaleja sharepointtiin ja tiedottaa tarvittaessa henkilökuntaa. (vastuu; tunne- ja turvataitovastaava). Materiaalin hyödyntäminen luokissa (vastuu; luokanopettajat).
- ▶ Osaamisen jakaminen ja vahvuuksien hyödyntäminen asioiden käsittelyssä esim. opettaja-/materiaalivaihdot.
- ▶ Tarvittaessa aiheen käsittelyä oppilaskunnassa (vastuu; oppilaskuntien vetäjät).
- ▶ Kouluterveyskysely tehdään joka toinen vuosi ja sen tulosten pohjalta kehitetään toimintaa; koulun toiminta, opiskeluhuoltoryhmän toiminta, tiedotus koteihin sekä kotien ja oppilaiden osallistaminen (vastuu; opiskeluhuoltoryhmä).
- ▶ Käytännön toteutuksen seuranta ja suunnitelman päivitys tarvittaessa (väh. kolmen vuoden välein, vastuu; henkilökunta ja johtoryhmä).

Toimenpiteet vuosittain

- ▶ Kirjastovastaava tekee ja päivittää listauksen aiheeseen liittyvistä kirjoista ja informoi tästä henkilökuntaa.
- ▶ Aiheeseen liittyvien kirjallisuuteen käyttö luokissa (kirjan lukeminen/käsittely yhteisesti tai kirjoja tarjolla pulpettikirjoina).
- ▶ Tarjotaan oppilaille mahdollisuuksia toteuttaa itseään ja oppilaat näkevät moninaisuutta esim. Lavalle- ja Talent-tapahtumat.
- ▶ Tarvittaessa mietitään käytännön järjestelyt esim. liikuntatunneilla tai uintiviikoilla erillisen puku- ja pesutilan käyttöön.
- ▶ Opiskeluhuoltoryhmän Hyvinvointirallissa yhdellä pisteistä aiheena on moninaisuuden arvostaminen ja yhdenvertaisuus (vastuu; opiskeluhuoltoryhmä)
- ▶ Huoltajien osallistaminen (kyselyt, vierailut opiskeluhuoltoryhmän kokouksessa, vanhempainillat, juhlat, tapahtumat yms)

Tapahtumat ja vierailijat

- Kerran vuodessa toteutetaan joku näistä; vierailija, vierailu, ystävyysluokkatoiminta, kuvisnäyttely, MOK, henkilökunnan koulutus tms

Syksyn vesossa päätetään, millä tavalla minäkin vuonna toteutetaan ja kuka on vastuuhenkilö. Eri vuosiluokkien kesken voi olla erilainen toteutustapa.

Erlaiset Perheet 4D

5lk Tasa- ja yhdenvertaisuus -kuvataidenäyttely: Ei tyttöjen ja poikien vaan KAIKKIEN!

Kyselyt ja mittarit

- ▶ Kouluterveyskysely (joka toinen vuosi)
- ▶ Kysely oppilaille; kiusaaminen ja yhdenvertaisuus (joka vuosi)
- ▶ Kyselyt huoltajille
- ▶ Kunta10-kysely (joka toinen vuosi) ja kehityskeskustelut (joka vuosi) henkilökunnalle
- ▶ Lukuvuosiarviointikyselyt
- ▶ Muut tarvittavat kyselyt
- ▶ Kyselyiden pohjalta kehitetään toimintaa; koulun toiminta, opiskeluhuoltoryhmän toiminta, tiedotus koteihin sekä kotien ja oppilaiden osallistaminen.